

Anti pest protocol ICBS De Windroos

ICBS De Windroos

Samen Talig en Talentvol de wereld in!

*ICBS De Windroos, Brin 100D
Galeistraat 2
1503 TJ Zaandam
T: 075 2010129
E: www.de-windroos.nl*

Inhoudsopgave

Visie.....	1
Doel.....	1
Middel.....	1
Plagen of pesten.....	1
Voorkomen van pestgedrag.....	2
Ontvangst en begeleiding van de kinderen bij aanvang en eind van de schooltijd.....	2
Tijdens het buiten spelen in de pauze.....	2
Bij het begin van het schooljaar.....	2
De eerste weken van het schooljaar.....	3
Communicatie naar kinderen en ouders en collega's in het algemeen.....	3
Specifieke aandachtspunten voor in de groep.....	3
De Vreedzame School.....	4
De klas en school als oefenplaats.....	4
Invoering en begeleiding.....	4
Doelen van de Vreedzame School.....	4
Handelen bij pestgedrag.....	5
Bijlage 1: Anti pest protocol.....	6

Visie

De Windroos werkt met het programma 'De Vreedzame School'. Met afwisselende lessen die thematisch worden aangeboden werken we aan de sociale ontwikkeling van onze leerlingen. Leerlingen leren bijv. conflicten oplossen en elkaars mening respecteren. We zien onze school als een democratische gemeenschap waar iedereen invloed heeft op wat er gebeurt; dit geldt voor teamleden, maar ook voor leerlingen en ouders!

Doel

Pest gedrag wordt binnen de Windroos niet geaccepteerd.

Uitgangspunt van een goed pedagogisch klimaat is de wijze van omgang van de leerkrachten onderling, de leerlingen en de ouders.

Door de inzet van het anti pest protocol wordt duidelijk welke afspraken er zijn gemaakt ten aanzien van voorkomen van pestgedrag. Tevens wordt duidelijk welke handelingen ingezet worden indien er zich pest gedrag voordoet. De rol van ouders bij de aanpak van pestgedrag is belangrijk, daarom worden zij er actief bij betrokken.

Middel

Een protocol wil zeggen dat iedereen zich aan de afspraken conformeert.

Op de Windroos gebruiken we de afspraken van de Vreedzame School, deze gelden overal in de school. De regels zijn zichtbaar in alle groepen. Het bevat de volgende regels;

1. We horen bij elkaar
2. We lossen conflicten zelf op
3. We hebben oor voor elkaar
4. We hebben hart voor elkaar
5. We dragen allemaal een steentje bij
6. We zijn allemaal anders

Plagen of pesten

Plagen	Pesten
Onschuldig, veelal spontaan en onbezonnen, gaat vaak samen met humor	Meestal is er vooraf bedacht hoe, wie en wanneer men gaat pesten
Is vaak van korte duur of slechts tijdelijk	Is van langere duur, systematisch, stopt niet vanzelf
Tussen twee 'gelijken'	Ongelijk strijd
Is te verdragen, kan kwetsend of agressief zijn	Is onverdraagbaar, gericht op pijn doen, kwetsen, vernielen
Wie er plaagt is wisselend	Veelal een groep, pestkop en meelopers, tegen één slachtoffer

De gevolgen van pesten zijn groot, niet alleen voor de gepeste, maar ook voor de groep er omheen. Vaak heeft het effect op het klimaat van de groep, weinig openheid en spontaniteit. De aanpak moet gericht zijn op drie doelgroepen: de pester, de gepeste en de meelopers.

Signalen van pestgedrag door leerlingen en/of ouders worden altijd serieus genomen.

Voorkomen van pestgedrag

Het voorkomen van pestgedrag doen we door duidelijkheid voor alle betrokkenen te creëren. Dit is uitgewerkt in de volgende aspecten van het onderwijs op de Windroos.

Ontvangst en begeleiding van de kinderen bij aanvang en eind van de schooltijd

Voor schooltijd:

- Op de eerste schooldag van het schooljaar gaan alle leerkrachten naar buiten.
- Het schoolplein is een kwartier voordat de school begint toegankelijk. De leerkrachten staan om 8.20 uur buiten.
- Op conflicten wordt altijd ingegaan
- De leerkrachten groeten kinderen en ouders en tonen belangstelling voor wat de kinderen doen. Indien de situatie het toelaat besteden ze aandacht aan de ouders.

Naar de groepen:

- Tien minuten voor schooltijd gaat de deur van de kleuters open, de leerkrachten ontvangen de kinderen, die persoonlijk worden begroet.
- Om 8.30 uur gaat de bel, waarna de kinderen in hun groep starten.

Bij het naar huis gaan:

- De leerkrachten van de kleuters zien er op toe dat de kinderen naar degene die hen ophaalt gaan.
- Leerkrachten dragen er zorg voor dat de groep het lokaal rustig verlaat.
- De leerkracht staat bij de deur zodat hij of zij overzicht houdt bij het verlaten van het lokaal.

Tijdens het buiten spelen in de pauze

Er zijn twee leerkrachten aanwezig. Zij zorgen dat ze op tijd buiten zijn.

- De leerkrachten die buiten zijn, zijn verantwoordelijk voor het tijdig bellen.
- We spelen in twee etappes buiten: Groep 3 t/m 5 van 10.00 uur tot 10.15 uur en groep 6 t/m 8 van 10.30 uur tot 10.45 uur. De tweede groep kan naar buiten als de eerste groep binnen is.

Bepaalde spellen en speeltoestellen vragen om regels.

- Deze regels en afspraken worden per bouw gemaakt en vastgelegd. Directie en IB krijgen hiervan uiterlijk in de tweede week een kopie.
- Wijzigingen van de spelregels worden in een teamvergadering vastgesteld.

Bij het begin van het schooljaar

Voordat het schooljaar begint hebben leerkrachten met de nieuwe kinderen kennis gemaakt. Meestal is dat een moment in de laatste schoolweek.

De leerkracht is voordat het schooljaar begint op de hoogte van de vorderingen van de groep en van de specifieke onderwijsbehoeftes. De nieuwe leerkracht van de groep is verantwoordelijk om deze informatie 'op te halen' bij de vorige leerkracht. De leerkracht die de groep overdraagt zorgt dat alle documentatie en registratie op orde is. Dit is uiterlijk in de laatste week van de vakantie gedaan. De intern begeleider is op de hoogte van de zorg binnen de groep.

De eerste weken van het schooljaar

De afspraken van de Vreedzame School worden besproken. Hiervan afgeleid maakt elke groep zijn groepsafspraken, die zichtbaar zijn in de groep. De leerkracht zorgt voor evaluatiemomenten met de groep. Bij de start van het schooljaar wordt eveneens gewerkt met het boek "Grip op de groep".

Communicatie naar kinderen en ouders en collega's in het algemeen

We voelen ons verantwoordelijk voor de hele school en dat laten we ook aan de kinderen zien.

- Op het schoolplein en in de gezamenlijke ruimtes bemoedigen we de kinderen waar nodig en mogelijk, of spreken we ze aan als de situatie daarom vraagt.

We willen een goede gesprekspartner zijn:

- We denken aan de balans tussen luisteren en praten;
- We spreken Nederlands op De Windroos;
- We geven de ander de ruimte door:
  - Open vragen te stellen
  - Door te vragen
- We gaan uit van vertrouwen in elkaar door:
  - Vragen hoe de ander het beleeft
  - Aan te geven hoe jij je bij het gesprek voelt
- Aan het eind van het gesprek is het belangrijk dat:
  - We samenvatten wat er besproken is
  - We navragen of de ander tevreden is
  - Je aan geeft wat je zelf van het gesprek vond
  - We waar nodig een vervolgspraak maken en daarbij meteen een datum prikken
  - We nagaan of we het doel bereikt hebben.

Breng je collega, intern begeleider en directie op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen en afspraken. Dit wordt schriftelijk gedaan.

Specifieke aandachtspunten voor in de groep

We herhalen de afspraken voor de pauze regelmatig, om conflicten voor te zijn. Na de pauze schenken we altijd aandacht aan een conflict, dat in de pauze niet is opgelost. Als het naar het idee van de leerkracht klaar is, maken we dat ook duidelijk aan de kinderen.

- We spreken de eigen verantwoordelijkheid van de kinderen aan
- Complimenten geven we van veraf en specifiek, terechtwijzingen van dichtbij.

De Vreedzame School

De Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap en staan open voor de verschillen tussen mensen.

Het hart van de Vreedzame School wordt gevormd door een lessenserie. In het tweejarige invoeringstraject staat in de teamtrainingen het bijbehorende leerkrachtgedrag centraal. In het eerste jaar wordt de lessenserie ingevoerd en in het tweede jaar leerlingmediatie. Na de invoering is er een vervolgmodule beschikbaar: De Groepsvergadering. Wij hebben dit in de vorm van een leerlingenraad ingevoerd, waarin een democratisch hart in klas en school wordt georganiseerd waar leerlingen een echte stem hebben en mogen meepraten over zaken die hen aangaan.

De klas en school als oefenplaats

De kern van de Vreedzame School bestaat uit een wekelijkse les voor alle groepen in de basisschool in conflictoplossing en de sociale competenties die daarvoor nodig zijn. Maar hoewel er een lesprogramma is met een wekelijkse les voor alle groepen, is de Vreedzame School veel meer dan een lesmethode. Het is een filosofie, een aanpak, waarin de eigen kracht van kinderen centraal staat.

Er worden aparte leerlingmediatoren opgeleid die helpen bij het oplossen van conflicten. Bovenal krijgen kinderen een stem: ze leren (vanaf groep 6) meedenken over hun omgeving en daar verantwoordelijkheid voor nemen. Zo leren leerlingen allerlei vaardigheden die ze nodig hebben als (toekomstig) burger in onze democratische samenleving. De klas en de school als een oefenplaats voor democratisch, actief burgerschap.

Invoering en begeleiding

Wij hebben Menno Jansma van de SBZW gevraagd om het invoeringstraject van de Vreedzame School op onze school te begeleiden.

De Vreedzame School gaat om het werken aan een gezamenlijke pedagogische visie, die moet leiden tot een gezamenlijke pedagogische aanpak van alle leerkrachten en het onderwijsondersteunend personeel in de school. Naast de lessenserie bestaat het programma daarom uit een training voor leerkrachten, klassenbezoeken en coaching, opleiding van leerlingmediatoren en workshops voor ouders.

Doelen van de Vreedzame School

De Vreedzame School streeft er naar om kinderen te leren:

- Op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan;
- Op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen;
- Constructie conflicten op te lossen;
- Verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap;
- Open te staan voor verschillen tussen mensen;
- Volgens welke principes onze democratische samenleving is ingericht.

Het programma wil niet alleen kinderen bovenstaande sociale competenties leren, maar vooral ook een positief sociaal en moreel klimaat in de school creëren, waar een opvoedende en gedragsregulerende werking van uitgaat.

We onderscheiden op leerlingniveau de doelen uit het schema hiernaast.

Handelen bij pestgedrag

Als er signalen van pestgedrag zichtbaar zijn of gemeld worden bij de leerkrachten, is directe actie nodig. De leerkracht is eerst verantwoordelijk ten aanzien van de aanpak van het pestgedrag. Hij/zij gaat met de betrokken leerlingen in gesprek. Vervolgens volgt een gesprek met de hele groep. Het gedrag van de leerlingen wordt hierbij besproken. Indien nodig zal dit groepsdoorbroken gebeuren. De directeur wordt indien nodig op de hoogte gebracht.

1. Leerlinggedrag wordt, afhankelijk van de situatie, in de groep besproken;
2. Indien er geen verbetering zichtbaar/merkbaar is wordt met de ouders van de betrokken leerlingen afspraken gemaakt. Het leerlinggedrag van de groep wordt met het team besproken. Indien nodig worden afspraken uitgewerkt en ondertekend door de betrokkenen.
3. De directeur bewaakt hierbij de hantering van het anti pest protocol.
4. Mocht het gedrag niet verbeteren, kan externe ondersteuning worden ingezet. Dit in overleg met intern begeleider, directeur en betrokken ouders. Dit wordt in ParnasSys geregistreerd.

Bijlage 1: Anti pest protocol

Om pesten te voorkomen maken we de volgende afspraken:

1. Ga met klasgenoten en andere kinderen in de school om zoals jij wilt dat er met jou wordt omgegaan. Je doet geen dingen bij een ander die je zelf ook niet leuk vindt.
2. We noemen elkaar bij de voornaam en schelden elkaar niet uit.
3. We spreken Nederlands op de Windroos.
4. Iedereen mag meedoen: We doen niet aan uitlachen of uitdagen.
5. We blijven van de spullen van een ander af, tenzij je er om gevraagd hebt en toestemming hebt.
6. We troosten iemand als hij of zij verdrietig is.
7. We delen samen, spelen samen en letten vooral op elkaars positieve kanten.
8. Als er dan toch ruzie is, praten we dat eerst zelf met elkaar uit en zoeken samen naar een oplossing. Lukt dat niet zo goed, dan ga je naar de juf of meester. Hij of zij helpt je dan verder.
9. Als er iemand (of jijzelf) gepest wordt, zeg je dat tegen de juf, tegen de meester of tegen je ouders. Dat is geen klikken.

Dit protocol is bekend bij de leerlingen, leerkrachten en ouders. Op deze manier zorgen we voor een prettige sfeer in de school, waarin we kunnen leren.

Als leerlingen zich niet houden aan de regels

Afspraken bij pestgedrag:

- 'Pester' en gepeste hebben een gesprek met de leerkracht(en) en eventueel directeur;
- Ouders/verzorgers worden geïnformeerd door de groepsleerkracht;
- De leerkracht heeft een gesprek met de 'pester'. In dit gesprek wordt besproken wat het gevolg, de 'straf', is van het gedrag. De straf is een logisch gevolg van het gedrag van de 'pester'. Bijvoorbeeld: het schrijven van een excuusbrief, twee dagen niet buiten spelen of zelf een activiteit bedenken voor de andere leerling;
- Met de leerkracht, de betrokken leerling en ouders worden afspraken gemaakt over evaluatiemomenten en vervolgtraject;
- In het dossier van de 'pester' in ParnasSys wordt een aantekening gemaakt van hetgeen is voorgevallen en de afspraken die gemaakt zijn;
- Indien er geen verbetering plaatsvindt volgt een gesprek met ouders, leerling en directeur. Daarbij worden bindende afspraken gemaakt. Indien nodig volgt een schorsingsprocedure.

Ouders worden bij iedere actie geïnformeerd door de groepsleerkracht. Ieder schooljaar vervallen de eerdere aantekeningen. Het dossier blijft bewaard.